

KATEGORI Architectural/urban

STED Lisbjerg, Aarhus

INDBYGGERE Aarhus by (270000) Lisbjerg (900)

KONKURRENCEOMRÅDET 1e etape af byudviklingen 283 hektar

KONKURRENCEGRUNDEN Byggefelt BO04 0,9 hektar

KONKURRENCEGRUNDEN UDBUDT Af Aarhus Kommune

EJER Aarhus Kommune

OPGAVE EFTER KONKURRENCEN Efter konkurrencens afgørelse, vil Aarhus Kommune forsøge at sælge grunden med det vindende projekt til developer/bygherre. Det vil være et anliggende for developer/bygherre, at udarbejde en kontrakt om det fremadrettede arbejde med det vindende forslag til byggegrunden og dermed muligheden for, at indtræde i den konsulentgruppe, som skal færdiggøre projektet.

PROGRAMMÆSSIG RAMME

Den nye by i Lisbjerg bliver Århus Kommunes eksempelprojekt for fremtidig byplanlægning. Byen bliver høj og tæt, hvilket giver plads og nærhed til et markant grønt "bylandskab" - herunder en 20 ha. stor landskabspark, grønne kiler og skovplantning. Den nye by skal over de næste årtier udvikle sig, fra at være et lille landsbysamfund på 900 indbyggere, til samlet at huse 25 000 nye indbyggere. I Masterplanen (2009) for første etape af Lisbjerg, er der plads til 10 000 indbyggere. Centerstruktur, erhverv, offentlige rum, grønne områder og infrastruktur fordeler sig på 55 byggefelter. Byggefelt BO04 er beliggende tæt på byens centrum, og der skal opføres boliger af varierende størrelse. Masterplanen peger på blandede ejerformer og en varieret befolknings sammensætning. Århus Kommune har en ambition om at indgå i det nordiske samarbejde "Nordiske Træbyer". Målet er bl.a. at skabe æstetisk mangfoldighed, samt anvendelsen af bæredygtige byggematerialer. Bygningerne på BO04 skal derfor opføres i træ af industrielle præfabrikerede komponenter. BO04 skal være et eksempelprojekt på bæredygtig

byplanlægning i funktions- og materialevalg. Byggeriet skal derfor være innovativt, markant og give Århus arkitektonisk signalværdi. Besvarelsene skal sammentænke bæredygtighed, tilgængelighed, bykvalitet/mangfoldighed, natur/landskabskvalitet, arkitektonisk kvalitet og historisk forankring. Lisbjerg Byplanidékonkurrencen (2002) og konkurrencen om Lisbjergskolen & byens centerområde (2006), opfølges af en Masterplan i 2009, og det forventes, at byggefeltet, ligesom den øvrige plan, vil få stor offentlig interesse og eksponering

BY STRATEGI

75 000 nye indbyggere frem til 2030 skal gøre Århus til Vestdanmarks hovedby. Byvæksten skal ske ved fortætning eller etablering af nye byområder på bar mark. (Kommuneplan 2009) Den nye by i Lisbjerg falder under sidstnævnte kategori, og planlægningen baserer sig på høj og tæt bebyggelse. Letbanen, der skal køre gennem Lisbjerg, sikrer let adgang til og fra midtbyen. Århus Kommune har en målsætning om at være CO2 neutral i 2030, hvilket fordrer, at der tænkes i bæredygtig planlægning af nye byområder.

Drawing of study site and project site in context as proposed in the masterplan for Lisbjerg city.

KONKURRENCEOMRÅDET

Den nye by er beliggende ca. 6 km nord for Århus midtby i et markant bakkelandskab. Nord for konkurrencegrunden kommer "Byfælleden" ifølge Masterplanen til at omkranse den oprindelige Lisbjerg By. Byfælleden bliver et grønt areal til rekreativt ophold, og vil fungere som et hængsel mellem den "gamle bydel" og den nye. Øst samt syd for BO04 ligger landskabskiler, der giver adgang til fælles friarealer for alle i den nye by. Mod nordvest er skolens boldbaner placeret. Regnvand synliggøres i landskabsbilledet, og ledes via åbne løb gennem en række regnvandsbassiner ud i Egåen i syd. Temaet er nærhed, identitet og bæredygtig, innovativ arkitektur opført i træ. Konkurrencen skal fremme udviklingen af nye boformer. Projekterne skal reflektere nutidens behov for individualitet og krav til privathed i boligen. En højere grad af sammenhold og mulighed for at vælge fællesskabet til kan ansøres – fx ved etablering af fælles spisehus/køkken, vaskehus, værksted/kontorfællesskab, fælleshave etc. Det er tanken, at projektets bæredygtighed

opstår, når funktionerne kobles. Der kan samlet opføres 4000 etagem2 boligbebyggelse.

MOBILITET OG INFRASTRUKTUR

I masterplanen tegnes et sti- og vejsystem, der giver let adgang til Bygaden, som er hovedgaden i første etape. Endvidere kører Letbanen, der er tilkøbt et park-and-ride anlæg, gennem området.

Der vil være let adgang til kollektiv trafik, hvilket er en vigtig målsætning for bæredygtighed i Århus Kommune. BO04 betjenes overordnet af en vej nordvest for byggefeltet. Besvarelsen skal give et bud på den indre organisering af vej og bebyggelse i forhold til hinanden.

DET SOCIALE LIV

BO04 skal opfattes som en lille bydel i den store bydel. Fællesskabet i bebyggelsen samt rum med flere funktioner, skal give brugerne et tilhørsforhold og fortælle en historie om området. Planen skal bidrage til en større bevidsthed og omsorg for det miljø, man færdes og bor i.

BÆREDYGTIGE OMGIVELSER

Planen skal være bæredygtig i henhold til masterplanens principper om naturmæssig, social, og økonomisk bæredygtighed. Multifunktionelle løsninger, hvor funktioner kan bruges af flere beboere/brugere, bidrager hertil.

I mere detaljeret skala, skal industrielt præfabrikerede byggematerialer med lille CO2 aftryk bidrage til projektets bæredygtighed.

VIEW OF THE PROJECT SITE FROM NORTH TO EAST

VISUALIZATION FROM THE MASTERPLAN: PUBLIC GREEN WEDGES